

**HET VERLOOP VAN DE SOCIAALECONOMISCHE INDICATOREN
EN DE CONJUNCTUUR IN WEST-VLAANDEREN¹**

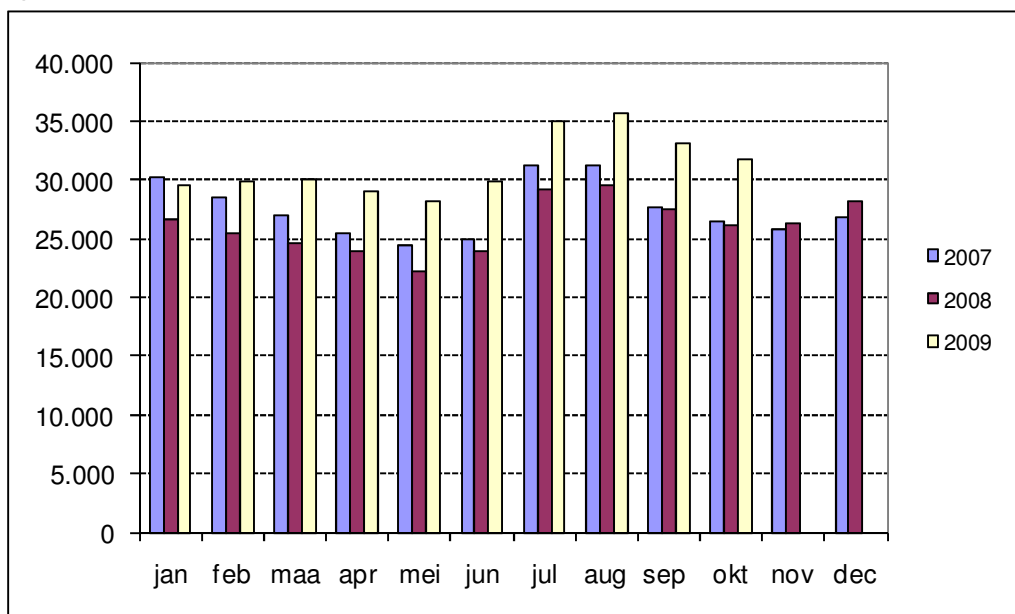
¹ Opmaak november 2009.

1. WERKLOOSHEID (BRON: VDAB, RVA)

Cijfers t/m oktober 2009.

In oktober 2009 waren er 31.710¹ werklozen in West-Vlaanderen of 21,3 % meer dan in oktober 2008. In de eerste drie kwartalen van 2009 zagen we gemiddelde stijgingen op jaarbasis met respectievelijk 16,8 %, 24,3 % en 20,3 %. De gemiddelde stijging op jaarbasis was dus het grootst in het tweede kwartaal van 2009 (*figuur 1*).

Figuur 1: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden in West-Vlaanderen

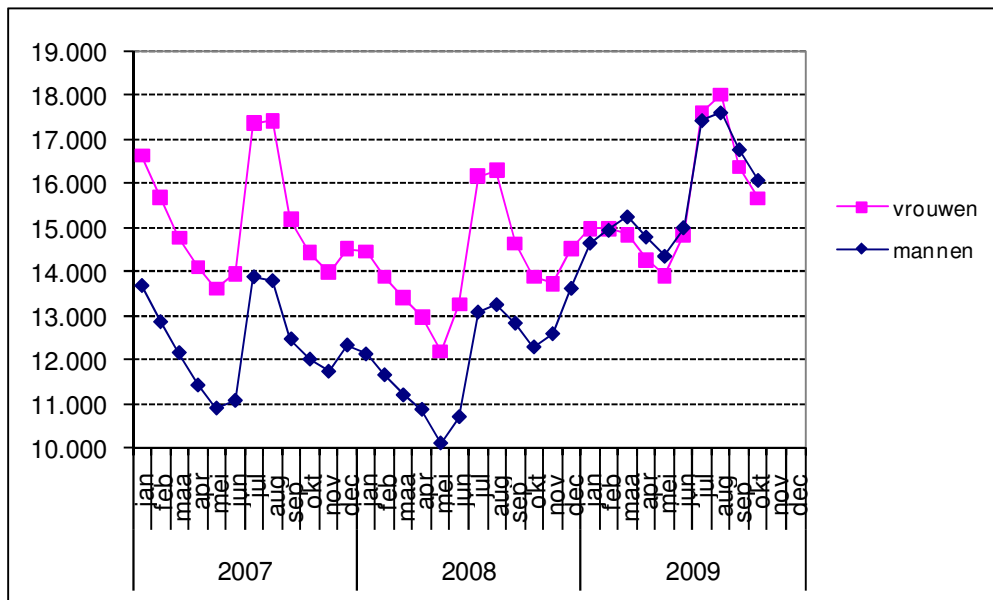

BRON: VDAB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

In oktober 2009 steeg het aantal mannelijke werklozen op jaarbasis veel sterker (+30,8 %) dan het aantal vrouwelijke werklozen (+12,8 %). Dergelijke uiteenlopende evolutie zagen we ook in alle voorgaande maanden van 2009 waardoor de vrouwelijke werkloosheid in de loop van 2009 (sinds maart, maar met uitzondering van juli en augustus) zelfs kleiner geworden is dan de mannelijke werkloosheid (*figuur 2*).

¹ Onder werklozen wordt verstaan: het aantal niet-werkende werkzoekenden. Zij vertegenwoordigen het bij de VDAB ingeschreven arbeidsmarktpotentieel. In deze groep zijn onder meer de schoolverlaters, de vrij ingeschrevenen en een zeer diverse restgroep (met daarin de tijdelijk geschorsten) opgenomen. Een nadeel is wel dat de oudere werklozen met vrijstelling van inschrijving als werkzoekend niet zijn opgenomen.

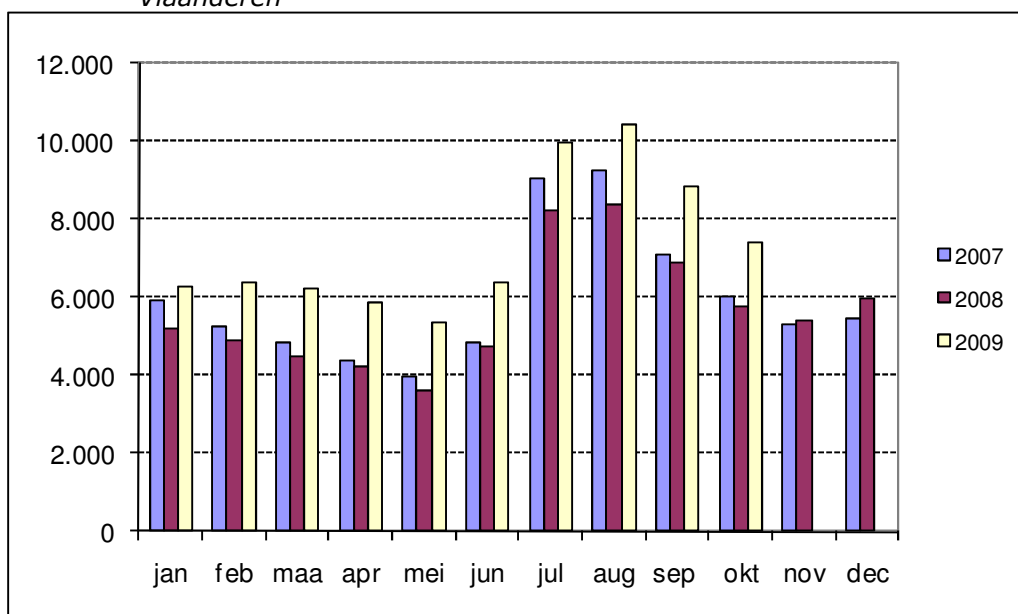
Figuur 2: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden naar geslacht in West-Vlaanderen

BRON: VDAB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

Net zoals bij de totale werkloosheid, steeg de jeugdwerkloosheid in West-Vlaanderen op jaarbasis gemiddeld het sterkst in het tweede kwartaal van 2009. In de eerste drie kwartalen van 2009 waren er gemiddelde toenames van respectievelijk 29,0 %, 40,1 % en 24,3 %. In oktober 2009 bedroeg de toename 28,1 % op jaarbasis (*figuur 3*). Aangezien het aantal jeugdwerklozen iets meer toeneemt dan het totale aantal werklozen, stijgt het aandeel van de jeugdwerklozen licht.

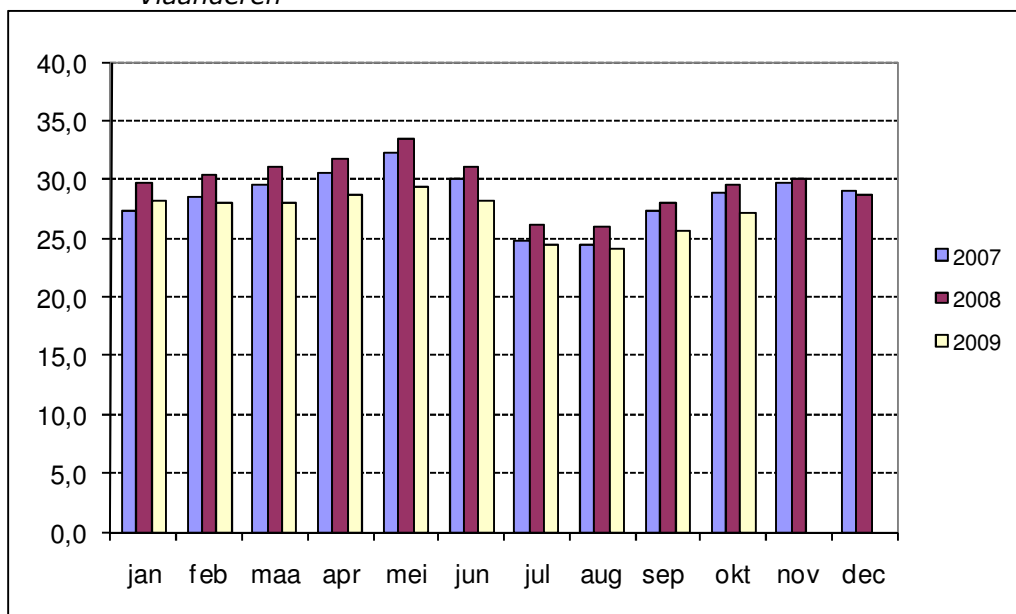
*Figuur 3: Evolutie van het **aantal** niet-werkende werkzoekenden jonger dan 25 jaar in West-Vlaanderen*

BRON: VDAB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

Ook het aantal niet-werkende werkzoekenden van 50 jaar en ouder steeg in 2009 op jaarbasis in West-Vlaanderen, zij het minder sterk dan het totale aantal werklozen. Gemiddeld bedroeg de stijging in de eerste drie kwartalen van 2009 zo'n 10,2 % voor de 50-plussers, tegenover 20,4 % voor het totale aantal werklozen. Hierdoor daalde het aandeel van deze groep werklozen systematisch (*figuur 4*). Het aantal oudere uitgeschreven werklozen daalde daarentegen in de eerste drie kwartalen van 2009 met gemiddeld 7,2 %.

Figuur 4: Evolutie van het aandeel niet-werkende werkzoekenden van 50 jaar en ouder in West-Vlaanderen

BRON: VDAB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

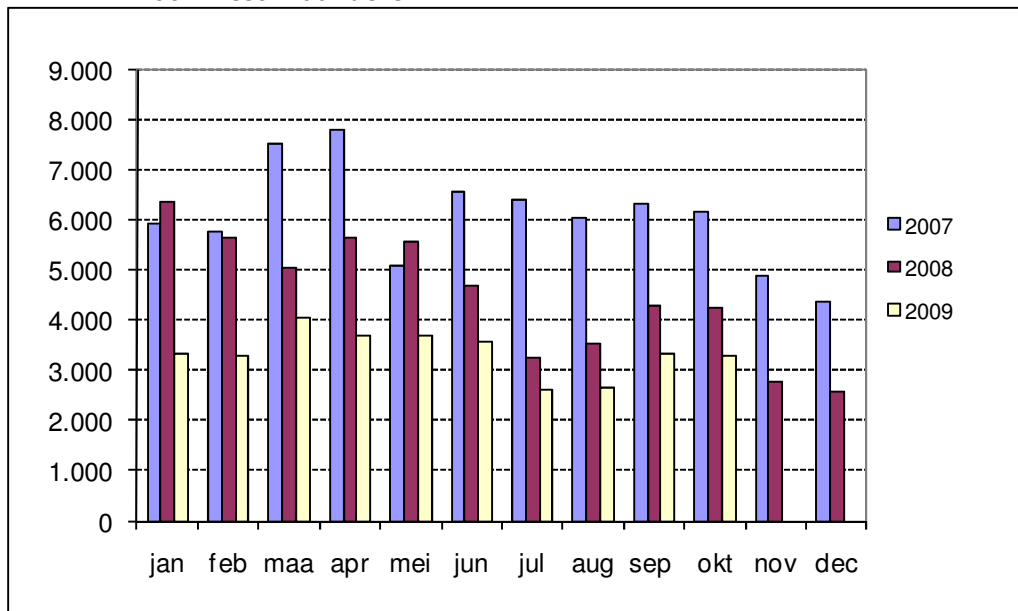
2. WERKAANBIEDINGEN (BRON: VDAB)

Cijfers t/m oktober 2009.

In oktober 2009 ontving de VDAB voor West-Vlaanderen 3.283 vacatures binnen het Normaal Economisch Circuit (NEC), exclusief interimvacatures¹. Dit is 22,5 % minder dan in oktober 2008 (*figuur 5*). In de eerste drie kwartalen van 2009 ontving de VDAB respectievelijk gemiddeld 37,6 %, 31,2 % en 22,3 % minder werkaanbiedingen in vergelijking met dezelfde kwartalen vorig jaar. Men zou dus kunnen zeggen dat de afnames kleiner worden en dat deze evolutie positief is.

¹ Eén interimvacature kan leiden tot een reeks opeenvolgende interimopdrachten of kan doorgegeven worden via meerdere interimkantoren. Om die reden verwijderde de VDAB de interimvacatures uit het Normaal Economisch Circuit (NEC) en uit haar analyses.

Figuur 5: Evolutie van het aantal ontvangen werkaanbiedingen (NEC, exclusief interimvacatures) voor West-Vlaanderen

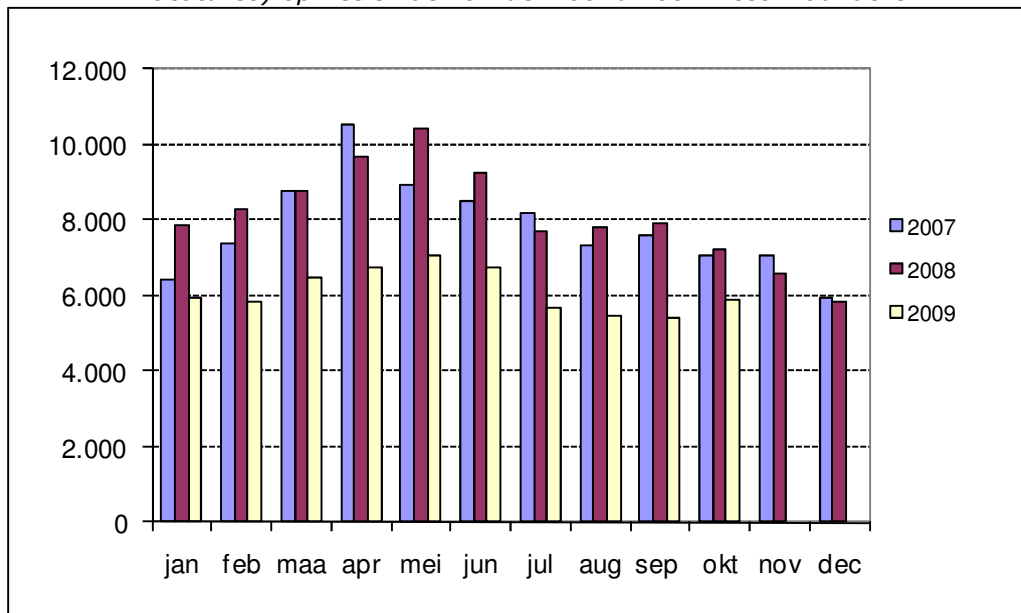

BRON: VDAB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

Wat het aantal openstaande werkaanbiedingen betreft, kan niet meteen een zelfde conclusie getrokken worden in die zin dat de afnames op jaarbasis even groot blijven. In de eerste drie kwartalen bedroegen de gemiddelde afnames van het aantal openstaande vacatures respectievelijk 26,6 %, 30,0 % en 29,2 %. In oktober 2009 was er wel een minder grote afname van 18,9 % (figuur 6).

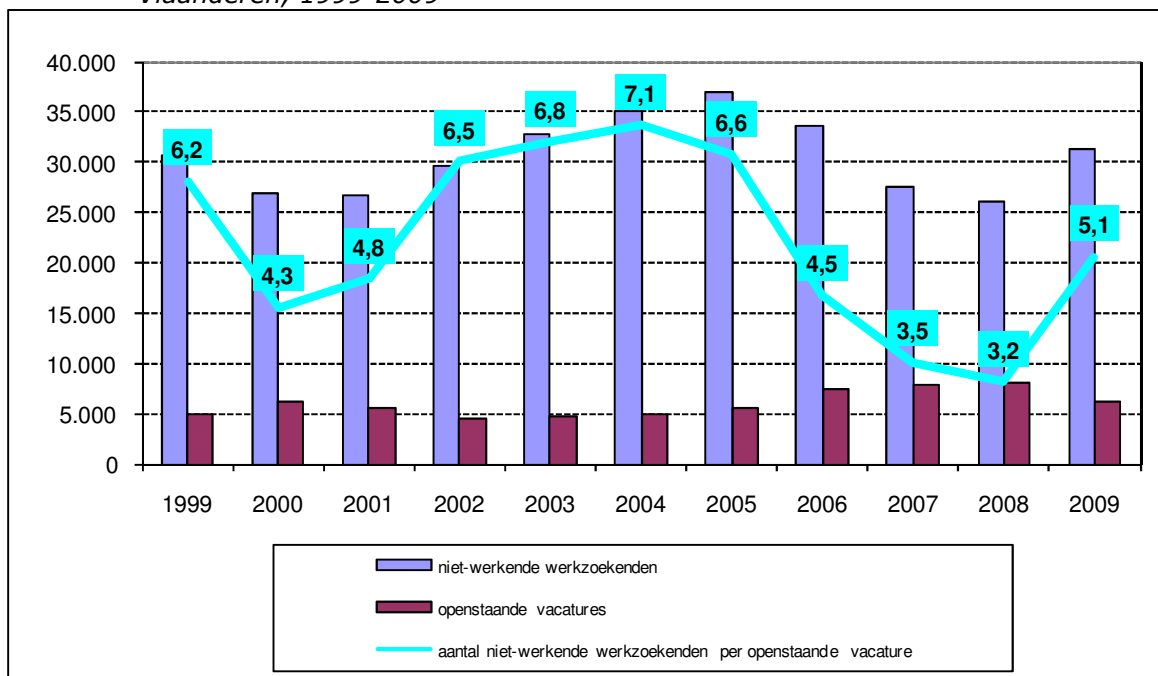
De sterke stijging van het aantal niet-werkende werkzoekenden gaat dus gepaard met een sterke afname van het aantal openstaande vacatures. Dit betekent dat er per openstaande vacature meer werklozen zijn, wat ongunstig is voor de werkzoekenden. In de eerste tien maanden van 2009 lag de verhouding op 5,1. Voor het eerst sinds 2004 is er dus weer een toename van het aantal werklozen per openstaande vacature (figuur 7).

Figuur 6: Evolutie van het aantal openstaande werkaanbiedingen (NEC, exclusief interim-vacatures) op het einde van de maand voor West-Vlaanderen

BRON: VDAB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

*Figuur 7: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature in West-Vlaanderen, 1999-2009 **

* 2009: periode januari-oktober

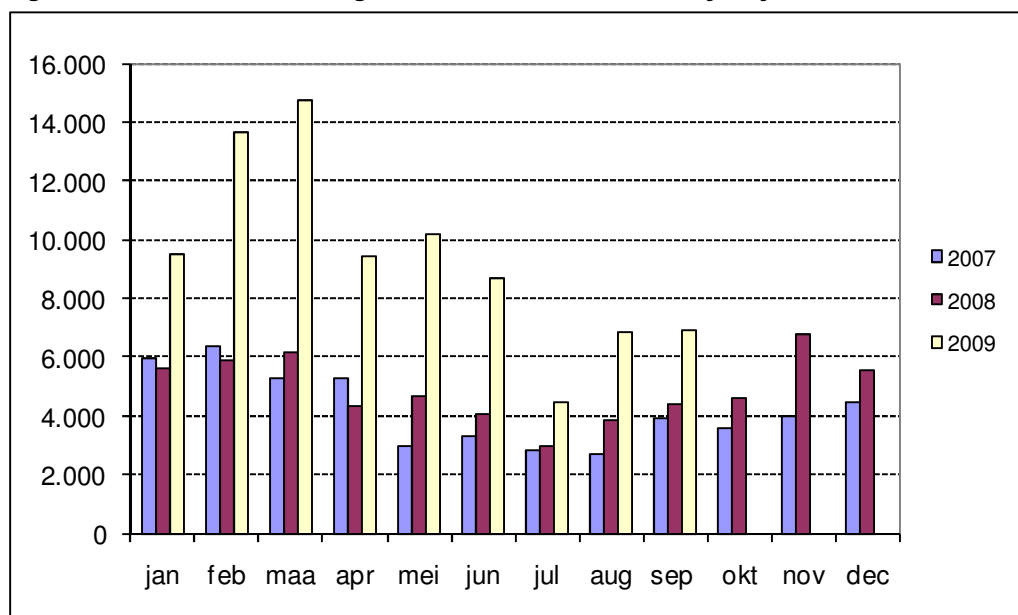
BRON: VDAB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

3. TIJDELIJKE WERKLOOSHEID (BRON: RVA)

Cijfers t/m september 2009.

Figuur 8 toont dat er in de eerste negen maanden van 2009 een systematische toename was van het gemiddelde aantal van de tijdelijke werkloosheid¹. Wat meteen ook opvalt is dat de toenames op jaarbasis in de loop van 2009 kleiner werden. Zo was er in februari tot en met juni telkens meer dan een verdubbeling, terwijl er in het derde kwartaal 'slechts' een toename was met gemiddeld 63,9 %.

Figuur 8: Evolutie van het gemiddelde aantal van de tijdelijke werkloosheid in West-Vlaanderen

BRON: RVA, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

¹ Er zijn twee statistieken over de tijdelijke werkloosheid beschikbaar. De eerste statistiek bevat het aantal fysieke eenheden van de tijdelijke werkloosheid. Dit komt overeen met het aantal betalingen per maand of het aantal tijdelijke werklozen, ongeacht de duur van de tijdelijke werkloosheid. De tweede statistiek toont het gemiddelde aantal van de tijdelijke werkloosheid. Dit is een betere indicator voor de omvang van de tijdelijke werkloosheid, aangezien het aantal vergoedbare dagen van tijdelijke werkloosheid in verhouding gebracht wordt tot het aantal potentiële arbeidsdagen in de betrokken maand. In dit conjunctuuroverzicht wordt de tweede statistiek geanalyseerd. Deze cijfers mogen niet gebruikt worden als indicatie van de werklozen, omdat het gaat om personen die nog steeds door een arbeidscontract gebonden zijn, maar om tijdelijke redenen geen werk hebben. De voornaamste oorzaak van tijdelijke werkloosheid is van economische aard, maar ook weersomstandigheden, jaarlijkse vakantie voor beginnende werknemers, overmacht, technische stoornis of stakingen kunnen een oorzaak zijn.

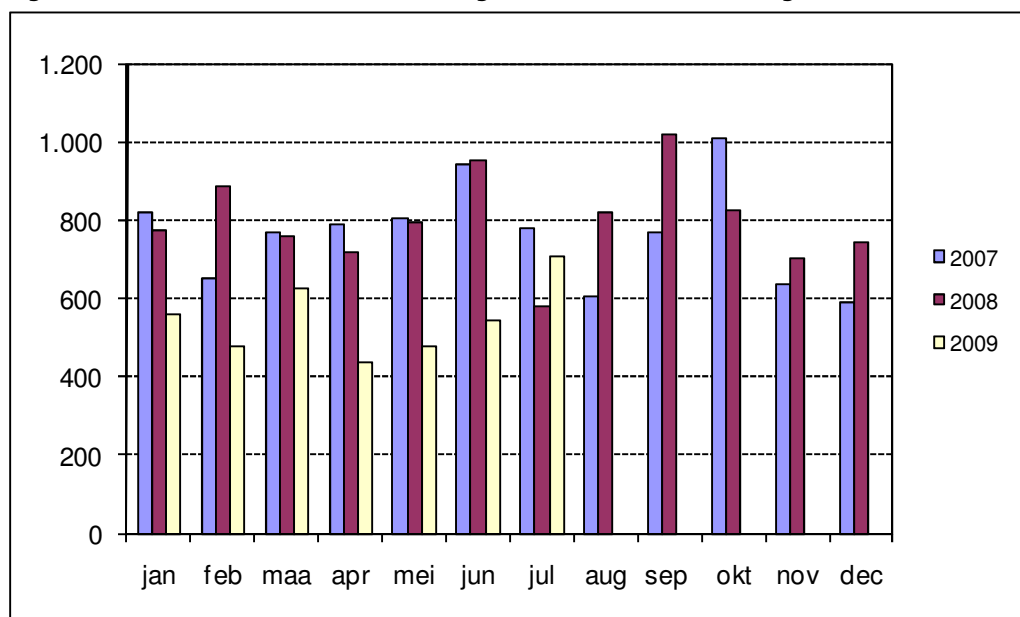
4. VERGUNDE EN BEGONNEN WONINGEN

(BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie)

Voorlopige cijfers t/m juli 2009¹ (vergunde woningen) of juni 2009 (begonnen woningen).

In de eerste helft van 2009 werden elke maand minder nieuwbouwwoningen vergund dan in de eerste helft van 2008. Gemiddeld bedroeg de afname 36,2%. De gemiddelde afname was groter in het tweede kwartaal dan in het eerste kwartaal. In juli 2009 steeg het aantal vergunde nieuwbouwwoningen voor het eerst op jaarbasis, namelijk met 21,3 % (*figuur 9*). Het aantal vergunde renovatiewoningen daalde in de eerste helft van 2009 minder sterk (-8,4 %). In juli 2009 was er een lichte afname op jaarbasis met 3,5 %.

Figuur 9: Evolutie van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in West-Vlaanderen

BRON: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

Het aantal begonnen nieuwbouwwoningen daalde in de eerste helft van 2009 met maar liefst 30,6 % op jaarbasis. De gemiddelde afname was groter in het tweede kwartaal (-34,3 %) dan in het eerste kwartaal (-27,3 %). Recentere cijfers zijn nog niet beschikbaar.

¹ Omdat FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), het vroegere NIS, niet alle formulieren tijdig ontvangt, worden de ontbrekende cijfers bijgeschat op basis van historische gegevens per arrondissement. Zodra FOD Economie over de volledige informatie beschikt, worden de voorlopige cijfers vervangen door definitieve cijfers.

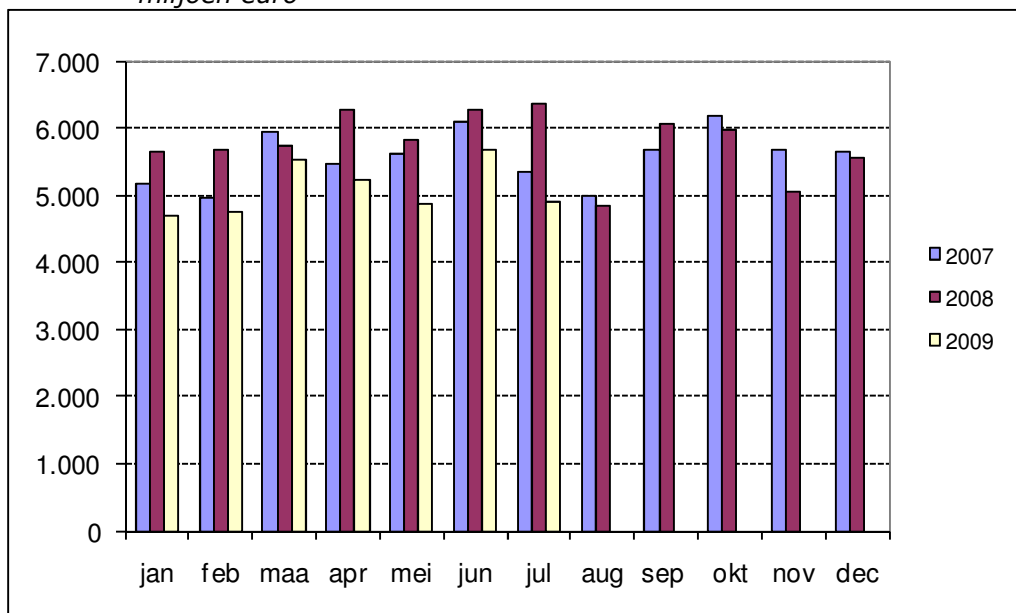
5. OMZET, INVESTERINGEN EN UITVOER

(BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie)

Cijfers t/m juli 2009.

In alle maanden van 2009 daalde het totale omzetcijfer van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen¹ op jaarbasis. De daling begon in oktober 2008 (*figuur 10*). In de eerste helft van 2009 was er een gemiddelde afname met 13,2 %. De afname was groter in het tweede kwartaal dan in het eerste kwartaal. In juli 2009 bedroeg de afname op jaarbasis zelfs 22,9 %.

Figuur 10: Evolutie van de omzet van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen, in miljoen euro

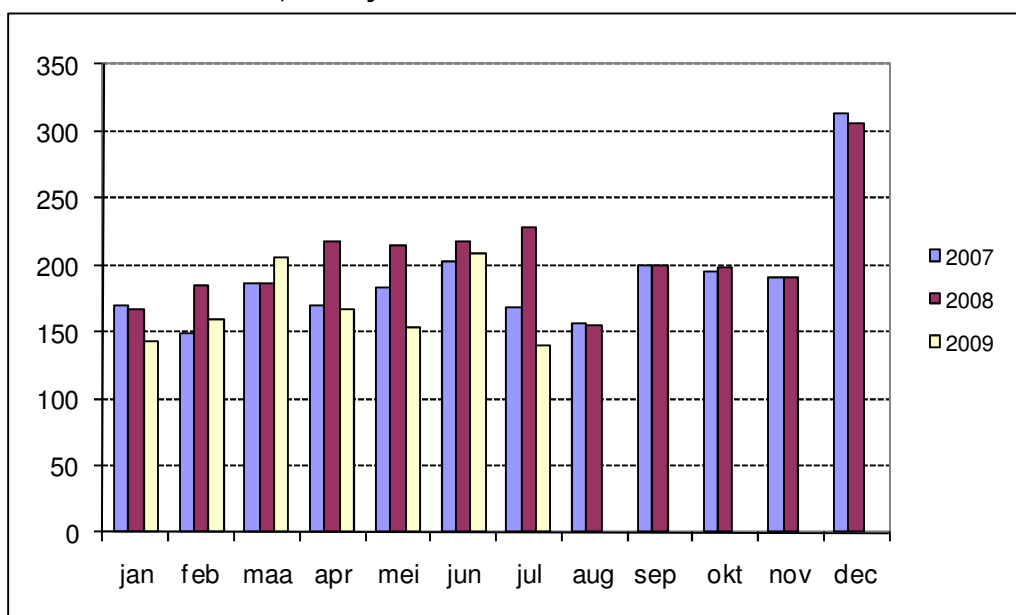
BRON: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie),
 Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

De evolutie van de omzet in de kleinhandel, een indicator van het consumentenvertrouwen, is iets anders. De omzet daalde in het eerste kwartaal van 2009 met 5,8 % op jaarbasis, in het tweede kwartaal van 2009 was de afname kleiner, nl. 2,6 %. In juni en juli 2009 waren er op jaarbasis minieme toenames van het omzetcijfer in de kleinhandel.

¹ Het feit dat de registratie gebeurt naar vestiging van de hoofdzetel betekent dat men niet noodzakelijk de economische activiteit in het betrokken arrondissement meet. Dit nadeel wordt afgezwakt omdat het hier over een evolutie doorheen de tijd gaat. Maandelijks procentuele veranderingen zijn dan belangrijker dan absolute gegevens. Een tweede nadeel is dat enkel bedrijven met een omzet van 500.000 euro of meer aangifte doen op maandbasis. Het kan zijn dat een bedrijf nu eens wel en dan weer niet beantwoordt aan dit criterium. Om dit nadeel te ondervangen is het aangewezen op provinciaal niveau te werken. 'Toetreders' en 'uittreders' vallen dan minder op en kunnen elkaar meer compenseren dan als men werkt op het arrondissementeel niveau.

Bij de investeringen van de grote bedrijven met zetel in West-Vlaanderen doen we dan weer een gelijkaardige vaststelling als bij het totale omzetcijfer: een daling in de eerste helft van 2009 met gemiddeld 12,6 % waarbij de daling in het tweede kwartaal van 2009 groter was dan in het eerste kwartaal van 2009. In juli was er een zeer grote afname op jaarbasis van 38,9 % (*figuur 11*).

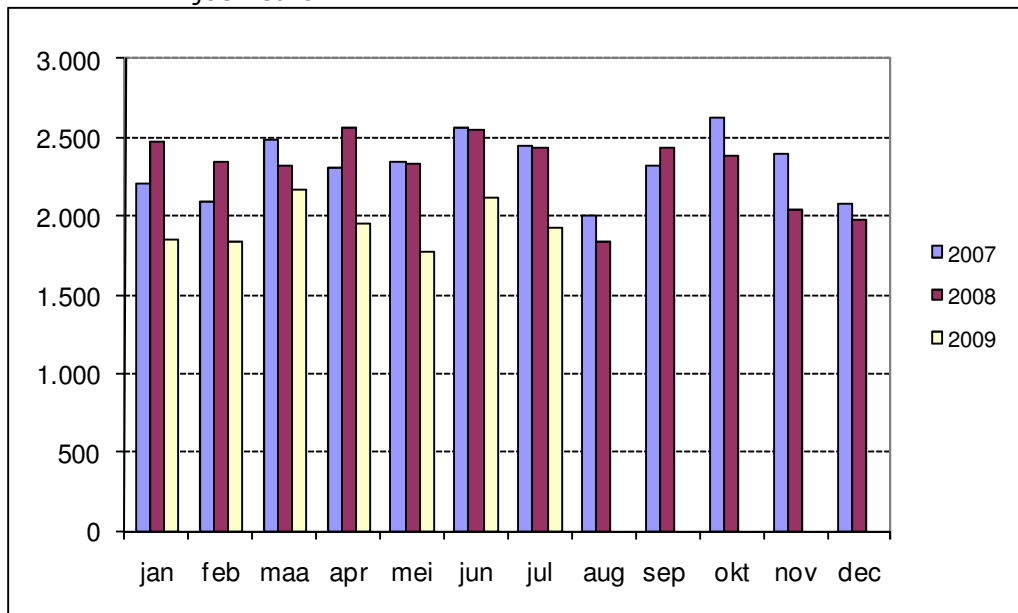
Figuur 11: Evolutie van de investeringen van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen, in miljoen euro

BRON: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

Ook de evolutie van de uitvoer van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen loopt gelijk aan de evolutie van de totale omzet: een globale afname met 19,7 % op jaarbasis in de eerste helft van 2009 waarbij de daling in het tweede kwartaal groter was dan in het eerste kwartaal. De afname in juli 2009 bedroeg 20,9 % (*figuur 12*). De exportquote nam in juli wel lichtjes toe (1 %punt) aangezien de afname van het uitvoercijfer kleiner bleef dan de afname van het omzetcijfer. In de eerste helft van 2009 was maandelijks het omgekeerde het geval: de nominale waarde van de uitvoer daalde telkens meer dan die van de omzet. In de eerste helft van 2009 lag de exportquote globaal 3,1 %punt lager dan in de eerste helft van 2008.

Figuur 12: Evolutie van de uitvoer van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen, in miljoen euro

BRON: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

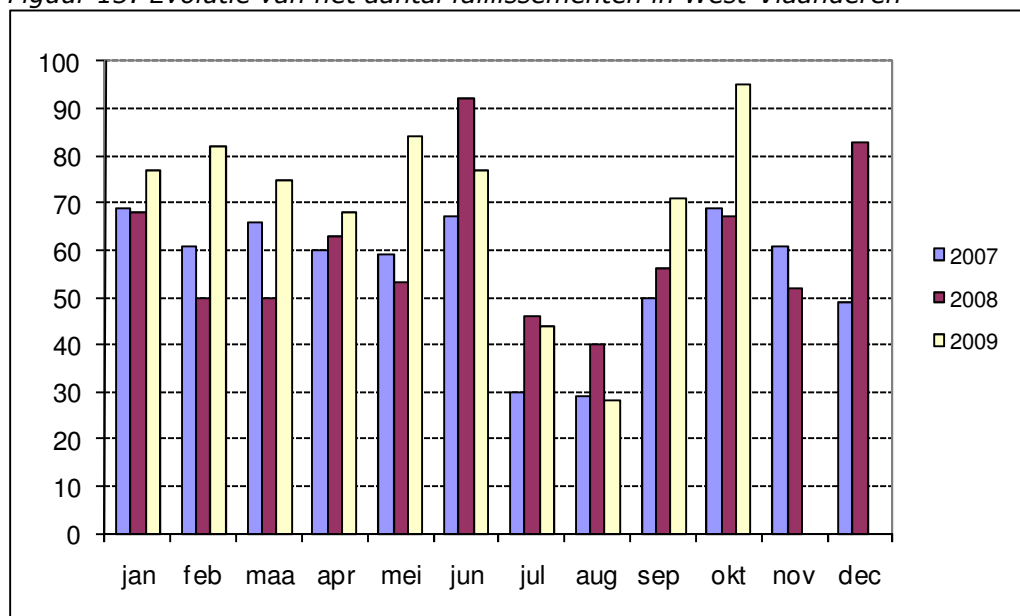
6. FAILLISSEMENTEN

(BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, GRAYDON)

Cijfers t/m oktober 2009.

Behalve in juni, juli en augustus, waren er in de eerste tien maanden van 2009 telkens meer faillissementen dan in dezelfde maanden van 2008 (*figuur 13*). Per kwartaal bedroegen de toenames respectievelijk 39,3 %, 10,1 % en 0,7 %. De toenames werden dus kleiner. In oktober was er dan weer een grote toename met 41,8 %.

Figuur 13: Evolutie van het aantal faillissementen in West-Vlaanderen

BRON: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

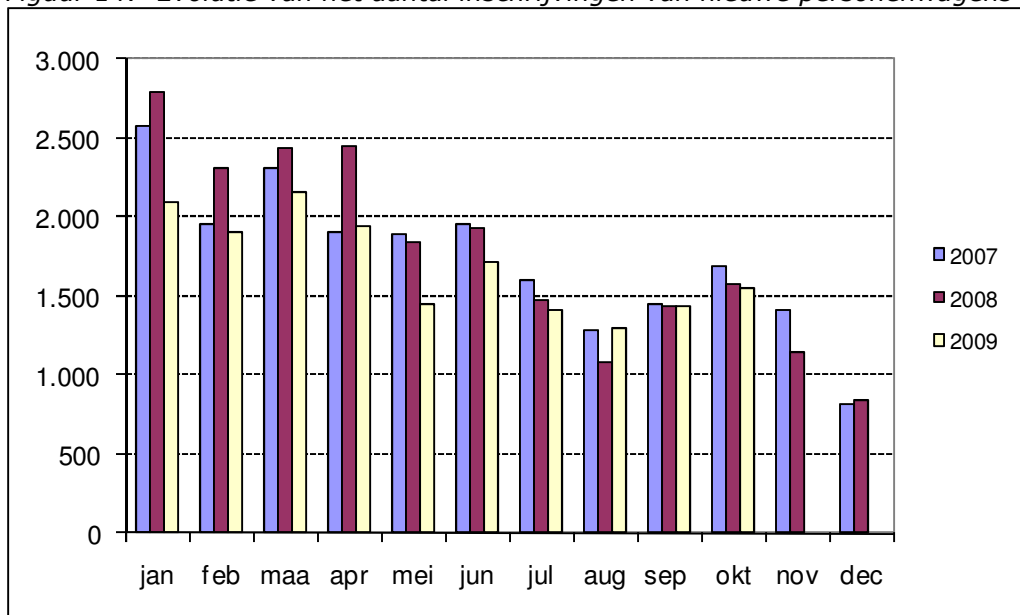
In de eerste tien maanden van 2009 gingen al 1.561 jobs verloren als gevolg van faillissementen, een stijging met 6,7 % op jaarbasis. Faillissementen zijn echter niet de enige reden waardoor jobs verloren gaan; een andere oorzaak zijn herstructureringen, fusies en overnames. Zeker in de voorbije periode van economische recessie zijn hierdoor zeker meerdere jobs verdwenen. Hiervan zijn echter geen statistieken beschikbaar.

7. INSCHRIJVINGEN VAN NIEUWE PERSONENWAGENS (BRON: FEBIAC)

Cijfers t/m oktober 2009.

In de eerste twee kwartalen van 2009 werden in West-Vlaanderen respectievelijk 18,2 % en 17,9 % minder nieuwe personenwagens ingeschreven dan in de eerste twee kwartalen van 2008, een salonjaar. In het derde kwartaal kwam er echter beterschap: het aantal inschrijvingen steeg met 3,7 % op jaarbasis (*figuur 14*).

Figuur 14: Evolutie van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in West-Vlaanderen

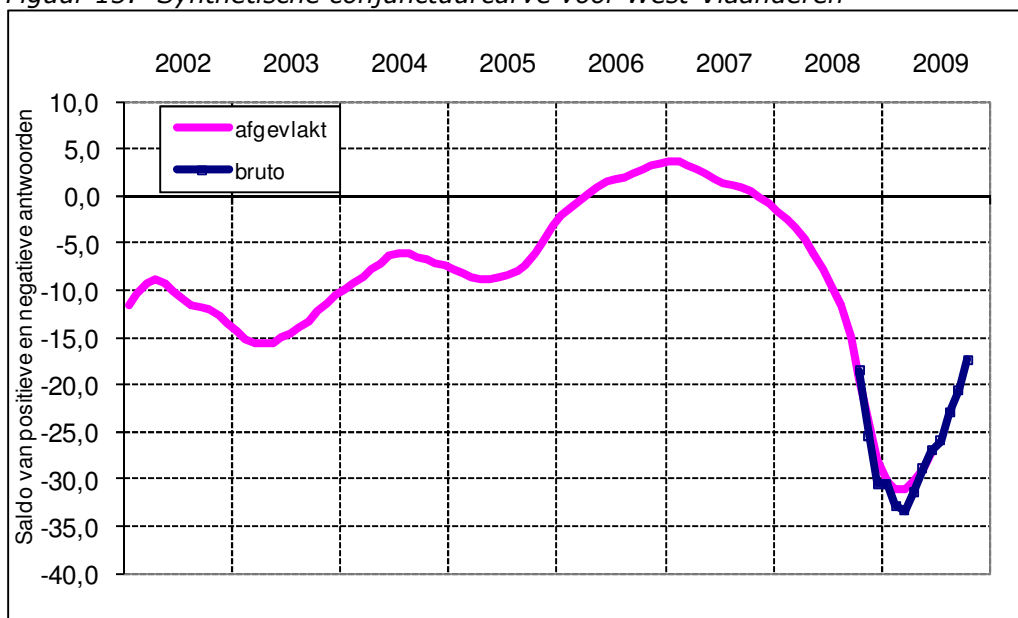
BRON: FEBIAC, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

8. CONJUNCTUURINDICATOR VAN DE NATIONALE BANK (BRON: NBB)

Cijfers t/m oktober 2009.

In het eerste kwartaal van 2009 zette de neerwaartse trend van de brutowaarden van de synthetische curve voor West-Vlaanderen zich voort (*figuur 15*). Sinds april 2009 is er een onafgebroken steile verbetering van de brutowaarden. De afgevlakte curve, die met enkele maanden vertraging berekend wordt, bereikte zijn dieptepunt in maart 2009 en is sindsdien opwaarts gericht.

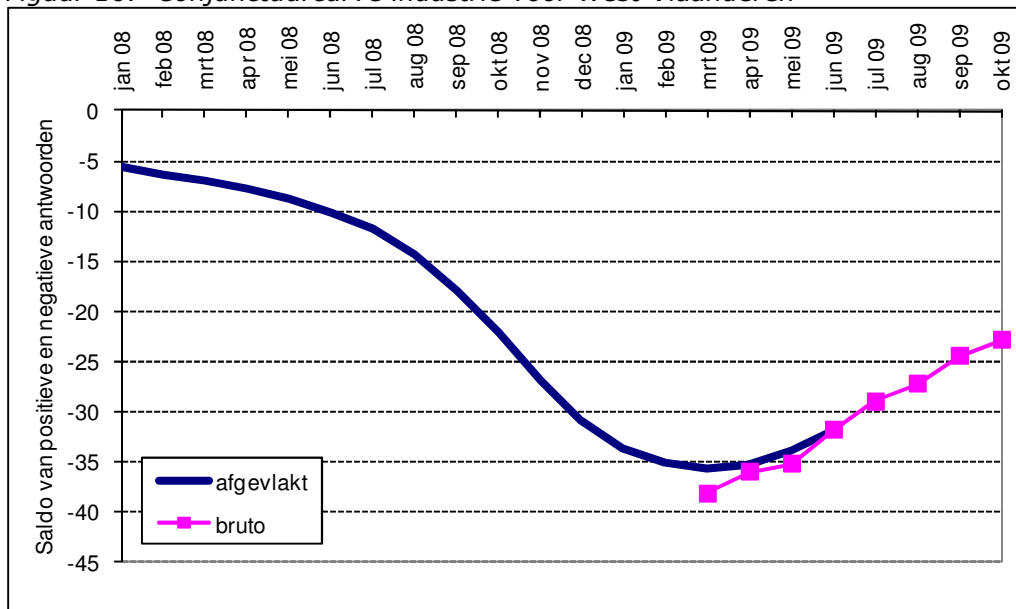
Figuur 15: Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen

BRON: NBB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

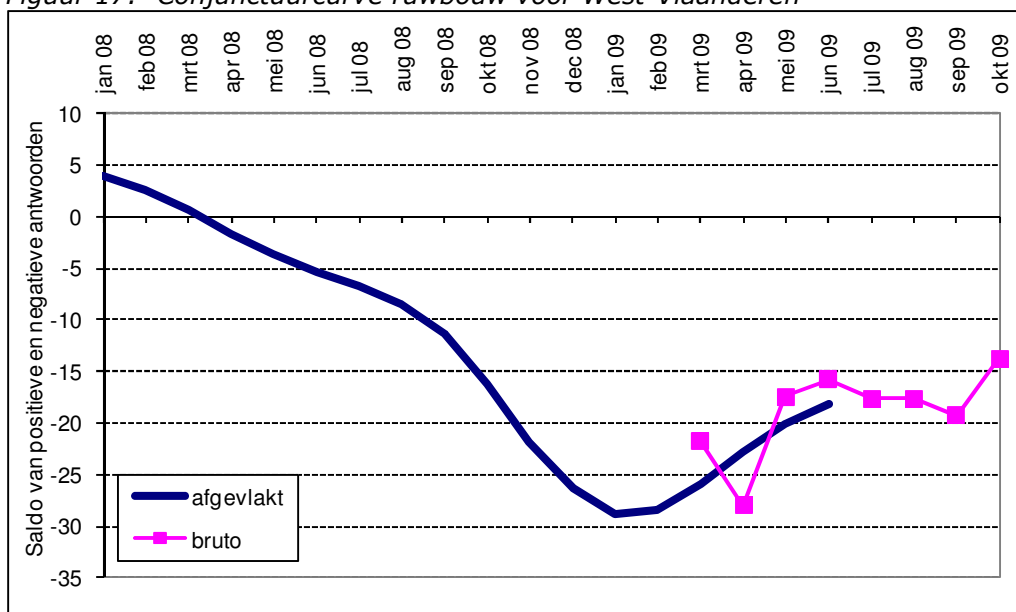
Ook de brutowaarden van de deelcurven vertonen een opwaartse trend (*figuren 16 tot en met 19*). Het keerpunt kwam bij de ene curve vroeger dan bij de andere. Voor de verwerkende nijverheid, de sector die het sterkst doorweegt in de globale curve, was er ook in maart 2009 een keerpunt. Dit was ook het geval voor de dienstverlening aan bedrijven. Voor de ruwbouw en de handel kwam het keerpunt al in januari 2009.

Figuur 16: Conjunctuurcurve industrie voor West-Vlaanderen

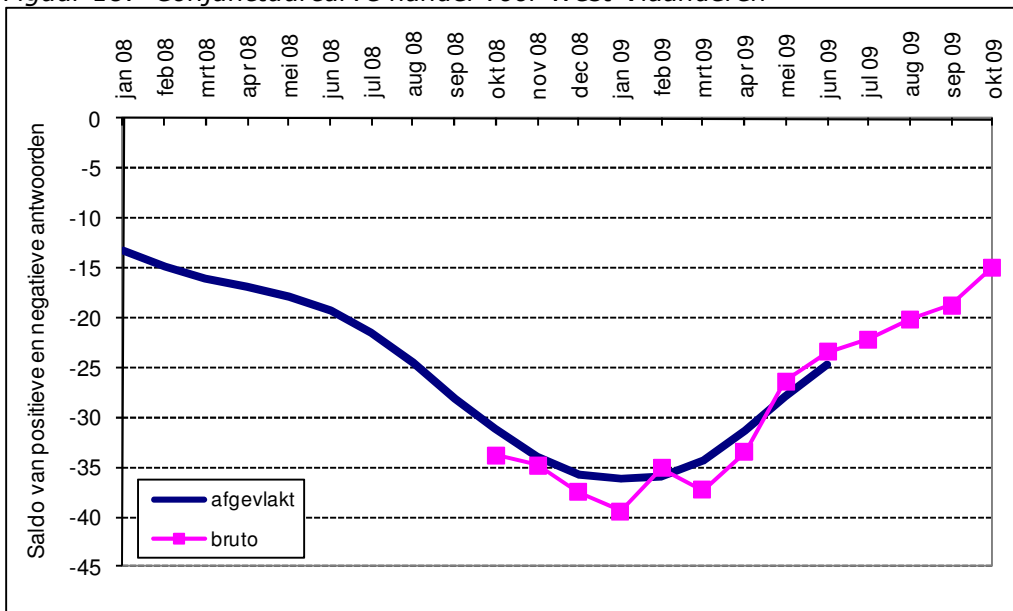
BRON: NBB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

Figuur 17: Conjunctuurcurve ruwbouw voor West-Vlaanderen

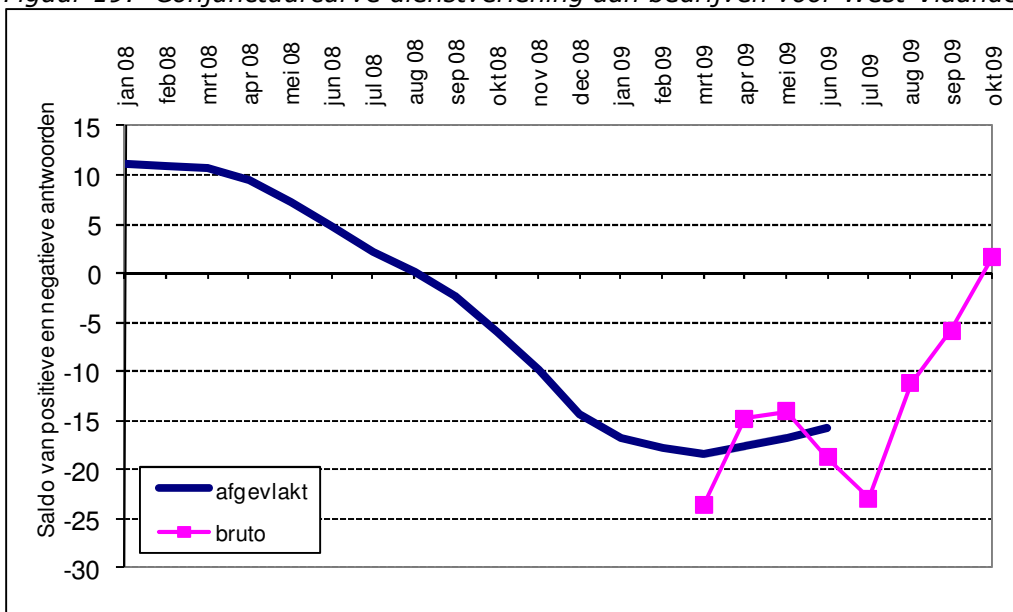
BRON: NBB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

Figuur 18: Conjunctuurcurve handel voor West-Vlaanderen

BRON: NBB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

Figuur 19: Conjunctuurcurve dienstverlening aan bedrijven voor West-Vlaanderen

BRON: NBB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

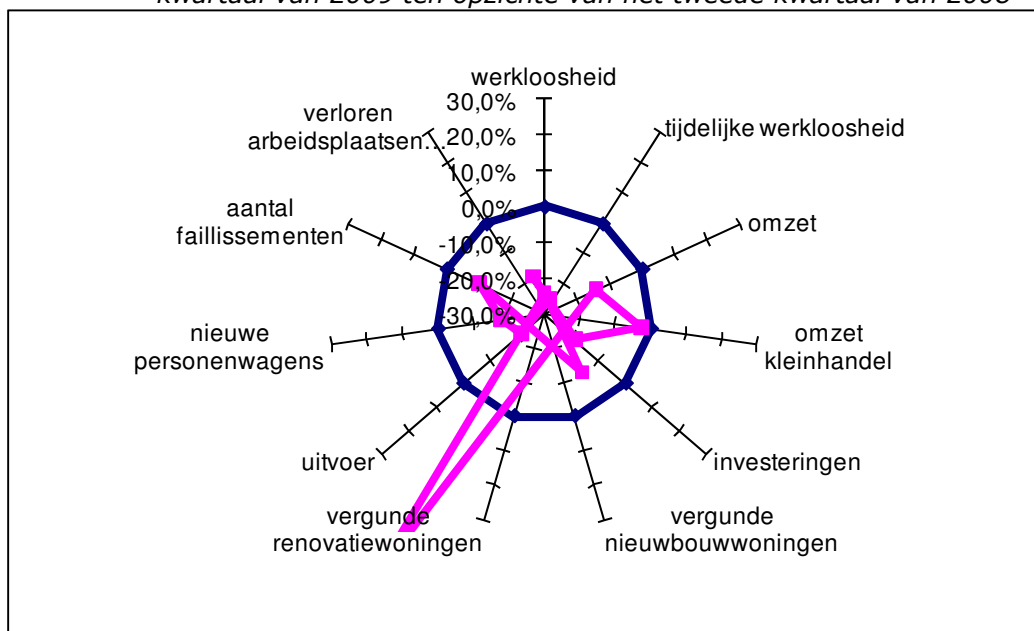
9. DIAMANT VAN WEST-VLAANDEREN

De "diamant van West-Vlaanderen" geeft de evolutie weer van de verschillende sociaaleconomische indicatoren in een bepaalde periode (bijvoorbeeld een kwartaal of een jaar) ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder.

De "diamant van West-Vlaanderen" bestaat uit een assenstelsel waarop met een stip de waarden van verschillende indicatoren zijn weergegeven. De stippen zijn verbonden met een lijn. Zij vormen de "diamant". Op de verticale as staat de schaalindeling ingetekend, die in feite de procentuele "verbetering" of "verslechtering" van de indicatoren weergeeft. Bij een stationaire toestand (0 % groei) wordt een figuur verkregen zoals aangeduid door de centrale veelhoek. Bij een verbetering van de indicator liggen de waarden buiten de centrale veelhoek. Bij een verslechtering vallen de stippen binnen de centrale veelhoek. Als alle waarden in gunstige zin evolueren, dan is de diamant groter dan de centrale veelhoek.

Voor het tweede kwartaal van 2009 waren bij de opmaak van deze nota alle gegevens beschikbaar. Uit *figuur 20* blijkt dat de waarden van alle indicatoren, met uitzondering van het cijfer voor de tijdelijke werkloosheid, binnen de centrale veelhoek lagen en dus in ongunstige richting evolueerden ten opzichte van het tweede kwartaal van 2008. In feite is dit ook het geval voor de tijdelijke werkloosheid, maar omdat de procentuele verslechtering zo groot was in het tweede kwartaal, kwam de waarneming ver op de negatieve as te liggen en dus buiten de centrale veelhoek.

Figuur 20: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren in West-Vlaanderen in het tweede kwartaal van 2009 ten opzichte van het tweede kwartaal van 2008

BRON: VDAB, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, Graydon, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

10. OVERZICHTSTABEL VAN WEST-VLAANDEREN

Tabel 1: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen (1)

Indicator	Eenheid	Datum	Waarde	Wijziging op jaarbasis
Arbeidsmarkt				
- nwwz totaal	aantal	okt 2009	31.710	+21,3 %
- nwwz mannen	aantal	okt 2009	16.063	+30,8 %
	aandeel		50,7 %	+3,7 %punt
- nwwz vrouwen	aantal	okt 2009	15.647	+12,8 %
	aandeel		49,3 %	-3,7 %punt
- nwwz < 25 jaar	aantal	okt 2009	7.401	+28,1 %
	aandeel		23,3 %	+1,2 %punt
- nwwz > 50 jaar	aantal	okt 2009	8.613	+11,8 %
	aandeel		27,2 %	-2,3 %punt
- nwnwz	aantal	sep 2009	9.393	-6,1 %
- ontvangen vacatures (2)	aantal	okt 2009	3.283	-22,5 %
- lopende vacatures einde maand (2)	aantal	okt 2009	5.875	-18,9 %
- tijdelijke werkloosheid	gem. aantal	sep 2009	6.944	+59,0 %
Consumenten				
- vergunde woningen (nieuwbouw) (3)	aantal	jul 2009	706	+21,3 %
- vergunde woningen (renovatie) (3)	aantal	jul 2009	331	-3,5 %
- begonnen woningen (nieuwbouw) (3)	aantal	jul 2009	407	-47,5 %
- omzet kleinhandel	mio euro	jul 2009	408	+0,1 %
- inschrijvingen nieuwe personenwagens	aantal	okt 2009	1.550	-2,0 %
Producenten				
- omzet	mio euro	jul 2009	4.908	-22,9 %
- investeringen	mio euro	jul 2009	140	-38,9 %
- uitvoer	mio euro	jul 2009	1.927	-20,9 %
	aandeel		39,3 %	+1,0 %punt
- faillissementen	aantal	okt 2009	95	+41,8 %
- banen verloren door faillissementen	aantal	okt 2009	243	+122,9 %
- conjunctuurindicator	brutowaarde	okt 2009	-17,4	+1,2 ptn

(1) Indicatoren die ongunstig evolueerden zijn gemarkeerd

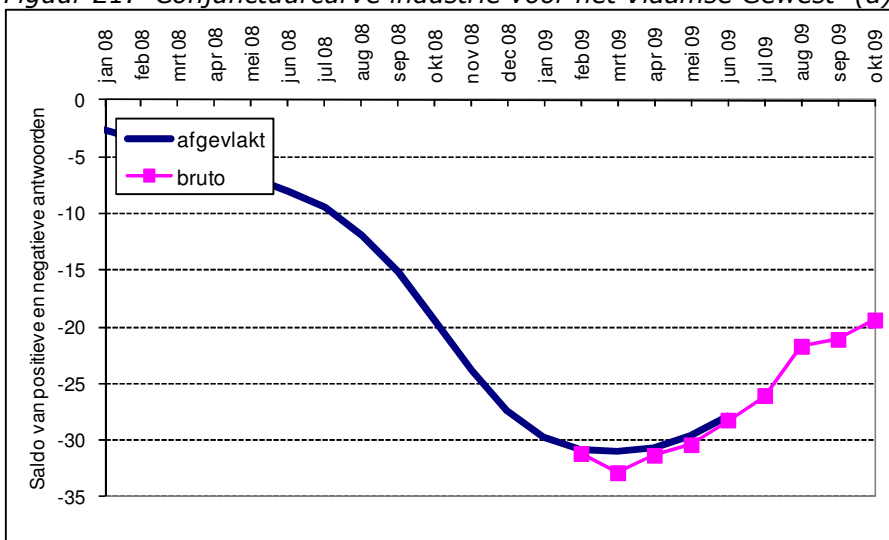
(2) NEC, exclusief interimvacatures

(3) Voorlopige cijfers

BRON: VDAB, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, NBB, Graydon, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

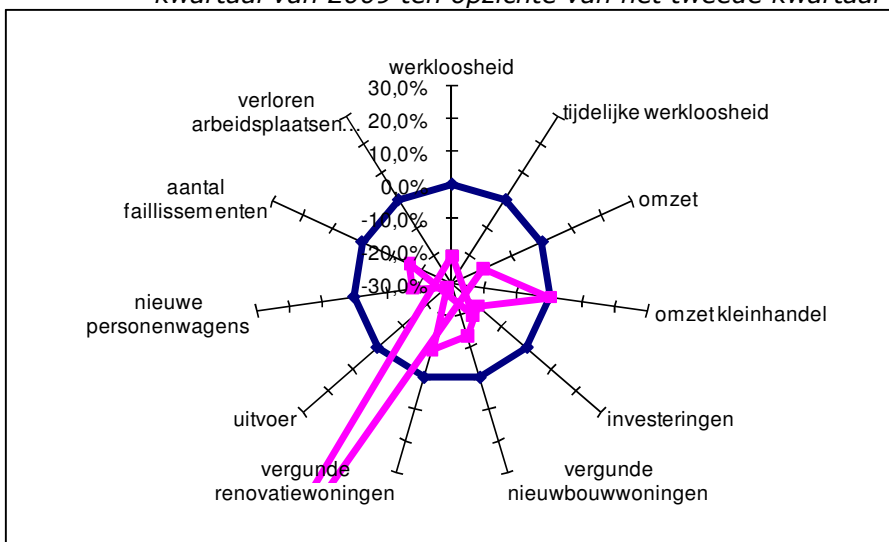
11. SOCIAALECONOMISCHE INDICATOREN EN CONJUNCTUUR IN HET VLAAMSE GEWEST

Figuur 21: Conjunctuurcurve industrie voor het Vlaamse Gewest¹ (a)

(a) Voor het Vlaamse Gewest bestaat er geen globale synthetische conjunctuurcurve
BRON: NBB, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

Figuur 22: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren in het Vlaamse Gewest in het tweede kwartaal van 2009 ten opzichte van het tweede kwartaal van 2008

BRON: VDAB, RVA, FOD Economie (Algemene directie statistiek en economische informatie), FEBIAC, Graydon, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

¹ Voor de gewesten bestaat er geen globale synthetische conjunctuurcurve. Dit om te vermijden dat een gemengde samengestelde curve berekend wordt, aangezien op het niveau van de gewesten een aparte methodologie gehanteerd wordt voor het berekenen van

Tabel 1: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren en de conjunctuur in het Vlaamse Gewest (1)

Indicator	Eenheid	Datum	Waarde	Wijziging op jaarbasis
Arbeidsmarkt				
- nwwz totaal	aantal	okt 2009	206.903	+22,2 %
- nwwz mannen	aantal	okt 2009	108.745	+31,6 %
	aandeel		52,6 %	+3,8 %punt
- nwwz vrouwen	aantal	okt 2009	98.158	+13,2 %
	aandeel		47,4 %	-3,8 %punt
- nwwz < 25 jaar	aantal	okt 2009	47.364	+27,0 %
	aandeel		22,9 %	+0,9 %punt
- nwwz > 50 jaar	aantal	okt 2009	50.306	+11,5 %
	aandeel		24,3 %	-2,3 %punt
- nwnwz	aantal	sep 2009	51.409	-6,3 %
- ontvangen vacatures (2)	aantal	okt 2009	18.288	-20,9 %
- lopende vacatures einde maand (2)	aantal	okt 2009	35.462	-21,1 %
- tijdelijke werkloosheid	gem. aantal	sep 2009	26.249	+66,6 %
Consumenten				
- vergunde woningen (nieuwbouw) (3)	aantal	jul 2009	2.803	+6,0 %
- vergunde woningen (renovatie) (3)	aantal	jul 2009	1.691	+10,6 %
- begonnen woningen (nieuwbouw) (3)	aantal	jul 2009	1.877	-44,5 %
- omzet kleinhandel	mio euro	jul 2009	3.042	+2,7 %
- inschrijvingen nieuwe personenwagens	aantal	okt 2009	10.588	-6,0 %
Producenten				
- omzet	mio euro	jul 2009	40.804	-22,1 %
- investeringen	mio euro	jul 2009	965	-26,4 %
- uitvoer	mio euro	jul 2009	23.110	-31,3 %
	aandeel		56,6 %	-7,6 %punt
- faillissementen	aantal	okt 2009	468	+6,4 %
- banen verloren door faillissementen	aantal	okt 2009	1.013	-28,6 %
- conjunctuurindicator			nb	nb

(1) Indicatoren die ongunstig evolueerden zijn gemarkeerd

(2) NEC, exclusief interimvacatures

(3) Voorlopige cijfers

BRON: VDAB, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, NBB, Graydon, Verwerking: Dienst Economie, Provincie West-Vlaanderen.

de industrie enerzijds en de handel en de bouw anderzijds. Bij de provincies stelt dit probleem zich niet aangezien alle sectorberekeningen volgens een zelfde methodologie gebeuren.

12. BESLUIT

In het eerste en tweede kwartaal van 2009 liet de economische crisis zich duidelijk voelen. De sociaaleconomische indicatoren presteerden enorm slecht. In het derde kwartaal kwamen echter de eerste tekenen van een verbetering.

In wat volgt vatten we de conclusies voor de geanalyseerde indicatoren samen.

Na een steile neergang van de globale **synthetische conjunctuurcurve** voor West-Vlaanderen in 2008 bereikte de curve een dieptepunt in maart 2009. Door een onafgebroken verbetering van de brutowaarden sindsdien, vertoont de afgevlakte curve nu een even steile opgang. Het producentenvertrouwen herstelt zich dus.

De andere indicatoren voor het producentenvertrouwen tonen nog altijd een negatief beeld, maar meestal stelden we vast dat de verslechtering op jaarbasis geleidelijk aan minder groot wordt. Het aantal **faillissementen** steeg bijvoorbeeld in de eerste drie kwartalen van 2009 met respectievelijk 39,3 %, 10,1 % en 0,7 % op jaarbasis. Het **aantal jobs dat verloren ging** als gevolg van een faillissement lag in de eerste tien maanden van 2009 6,7 % hoger dan in dezelfde periode van 2008. Het gemiddelde aantal van de **tijdelijke werkloosheid** - waarvan de voornaamste oorzaak van economische aard is - verdubbelde in de eerste twee kwartalen van 2009, terwijl de toename in het derde kwartaal van 2009 'slechts' 63,9 % was. Voor **omzet, uitvoer en investeringen** van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen is het nog wachten op volledige cijfers van het derde kwartaal van 2009. De afnames in de eerste twee kwartalen van 2009 waren bijzonder groot: de omzet daalde met 13,2 % op jaarbasis en de investeringen met 12,6 %. De West-Vlaamse economie voelde ook de gevolgen van de internationale crisis: de uitvoer daalde met 19,7 % en dus sterker dan de totale omzet, met als gevolg een afname van de exportquote.

De geanalyseerde arbeidsmarktindicatoren presteerden enorm slecht in het tweede kwartaal van 2009. Telkens stelden we vast dat de situatie minder ongunstig werd in het derde kwartaal. Het aantal **niet-werkende werkzoekenden** steeg in de eerste twee kwartalen met 16,8 % en 24,3 % en in het derde kwartaal met 20,3 %. De mannen waren verantwoordelijk voor het grootste deel van de stijging van de werkloosheid. De gemiddelde toename van het aantal **jeugdwerklozen** bedroeg 29,0 % en 40,1 % in de eerste twee kwartalen van 2009 en daalde naar 24,3 % in het derde kwartaal van 2009. De toename van het aantal jeugdwerklozen blijft groter dan de toename van de totale werkloosheid, met een stijging van het aandeel van de jeugdwerklozen als gevolg. Het aantal **ontvangen werkaanbiedingen** voor West-Vlaanderen daalde in de eerste drie kwartalen van 2009 respectievelijk met 37,6%, 31,2 % en 22,3 % op jaarbasis. De afnames werden dus kleiner. De afnames van het aantal **openstaande werkaanbiedingen** bleven in de eerste drie kwartalen nagenoeg even groot.

Tot slot zijn er nog een aantal indicatoren die het consumentenvertrouwen weerspiegelen. Ook hier zien we de eerste tekenen van verbetering vanaf het derde kwartaal. Het aantal **vergunde nieuwbouwwoningen** daalde in de eerste helft van 2009 met 36,2 % in West-Vlaanderen, maar in juli 2009 was er een toename met 21,3 %. Het aantal **vergunde renovatiewoningen** daalde in de eerste helft van 2009 met 8,4 %. In juli was de afname minder groot, namelijk 3,5 %. De **omzet van bedrijven in de kleinhandel** daalde in de eerste twee kwartalen met 5,8 % en 2,6 % op jaarbasis, maar in juni en juli 2009 waren er minieme toenames. In de eerste twee kwartalen van 2009 daalde het aantal **inschrijvingen van nieuwe personenwagens** in West-Vlaanderen nog met 18,2 % en 17,9 % op jaarbasis, maar in het derde kwartaal van 2009 noteerden we een toename met 3,7 %.
